
SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
Z DZIAŁALNOŚCI
FUNDACJI KOLEGIUM EUROPY WSCHODNIEJ
IM. JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO
ZA ROK 2009

I. INFORMACJE OGÓLNE

1)

Nazwa Fundacji: Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego

Siedziba: Wrocław 50-140, plac Biskupa Nankiera 17

Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym i numer: 19 maja 2001 roku, nr 0000013264.

REGON: 932665258

Zarząd: Jan Andrzej Dąbrowski, prezes Zarządu, zam. we Wrocławiu 51-169, ul. Fortowa 6.

Cele statutowe fundacji:

a) działalność statutowa nieodpłatna

- kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej nie sklasyfikowane
- projekcja filmów
- prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk humanistycznych i społecznych
- działalność wydawnicza pozostała
- działalność zespołów teatralnych muzycznych
- działalność galerii i ośrodków wystawienniczych
- działalność domów i ośrodków kultury
- działalność filharmonii, orkiestr, chórów
- działalność związana ze sportem, pozostała

b) działalność statutowa odpłatna

- działalność zespołów teatralnych, muzycznych
- działalność filharmonii, orkiestr, chórów
- działalność galerii i ośrodków wystawienniczych
- działalność domów i ośrodków kultury
- działalność związana ze sportem, pozostała
- działalność rozrywkowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
- działalność związana z tłumaczeniami i usługami sekretarskimi

- działalność związana z organizacją targów i wystaw
- nauka języków obcych
- kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
- produkcja filmów i nagrań wideo
- projekcja filmów
- wydawanie książek
- wydawanie czasopism i wydawnictw periodycznych
- wydawanie nagrań dźwiękowych
- działalność wydawnicza pozostała
- działalność usługowa związana z przygotowaniem druku
- sprzedaż detaliczna książek
- sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmienniczych
- wynajem nieruchomości na własny rachunek
- badanie rynku i opinii publicznej
- działalność fotograficzna

2) Fundacja działa poprzez organizację konferencji, sympozjów, wykłady, spotkania otwarte, działalność wydawniczą i wystawienniczą.

3) działalność gospodarcza:

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

b) administrację (czynsze, opłaty telefoniczne, pocztowe itp.),

c) działalność gospodarczą,

d) pozostałe koszty,

4)

a) Fundacji w roku 2009 zatrudnione były na podstawie umowy o pracę następujące osoby:

1. Jan Andrzej Dąbrowski - Prezes Zarządu
2. Anna Jakóbczyńska – specjalista ds. administracyjnych
3. Adam Kruk - specjalista ds. programowych

4. Marcin Romanowski - dyrektor ds. programowych
5. Helena Prusinowska - specjalista ds. współpracy międzynarodowej
6. Jerzy Rejt - dyrektor programu Współpracy Międzynarodowej *Study Tours to Poland*
7. Małgorzata Nocuń - zastępca dyrektora naczelnego *Nowa Europa Wschodnia*
8. Andrzej Brzeziecki - redaktor naczelny pisma *Nowa Europa Wschodnia*
9. Yulia Atrashenka - (do końca II.2009) - specjalista ds. finansowych
10. Maciej Dziendziel - (do końca IV. 2009) - specjalista ds. handlowych

b) Zarząd Fundacji otrzymał wynagrodzenie w łącznej wysokości 56 047,99 PLN w tym 34 585,60 z tytułu umowy o pracę oraz 21 461,99 PLN z tytułu umów cywilnoprawnych.

c) Fundacja wypłaciła w roku 2009 kwotę 242 047,18 PLN z tytułu krajowych umów cywilnoprawnych oraz kwotę 24 891,11 PLN z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z osobami z zagranicy.

d) Fundacja nie udziela pożyczek pieniężnych.

e) Na rachunku bankowym w Nordea Bank Polska SA znajdowały się na dzień 31 grudnia 2009 roku następujące kwoty:

rachunek bieżący: – kwota 624 869,17 PLN

lokaty: kwota 109 004,32 PLN

f) Fundacja nie posiada obligacji i akcji, nie nabywała też ich w roku 2009.

g) Fundacja nie posiada nieruchomości.

h) Fundacja w roku 2009 dokonała zakupu dwóch komputerów o wartości łącznej 9 021,46 PLN oraz lustrzanki cyfrowej z obiektywem SONY o wartości 2047,53 PLN

II. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA W ROKU 2009

1. STUDY TOURS TO POLAND

Program *Study Tours to Poland* realizowany jest ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Dzieli się na dwa zasadnicze działy:

- wizyty dla studentów
- wizyty profesjonalistów

W roku 2009 udział w programie wzięło łącznie 653 osoby z 8 krajów.

Study Tours to Poland – wizyty dla studentów.

W wizytach wzięło udział **212** studentów:

Ukraina 141

Federacja Rosyjska 37

Białoruś 31

Ilość aplikacji w konkursie - **1291**

Wykaz miast lub regionów skąd pochodzą studenci:

Ukraina: miasta - Kijów, Lwów, Sumy, Winnica, Donieck, Połtawa, Łużańsk, Równe, Tarnopol, Mariupol, Charków, Iwano-Frankowsk, Dniepropietrowsk, Odessa oraz z

ponad 20 obwodów Ukrainy.

Białoruś: Brześć, Mińsk, Grodno, Witebsk, Homel, Baranowicze, Mohylew, Borysow.

Federacja Rosyjska: miasta - Kaliningrad, Briańsk, Nowogród Wielki, Petersburg

oraz z 3 obwodów FR – Kaliningradzki, Leningradzki, Briański.

Gospodarze wizyt:

- Centrum Kształcenia i Dialogu „Theotokos”, ul. Kopernika 63a, 44-117 Gliwice, theotokos@theotokos.org.pl
- Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa, ul. Wincentego Stysia 16a, 53-526 Wrocław, angelus@silesius.org.pl
- Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego, ul. Świętej Trójcy 4, 80-822 Gdańsk, programy@dmk.pl
- Fundacja BORUSSIA, ul. Kopernika 45, 10-513 Olsztyn, sekretariat@borussia.pl
- Forum Inicjatyw Międzynarodowych i Obywatelskich „Centrum Europy”, ul. Pankiewicza 3, 00-696 Warszawa, fundacja@centrumeuropy.org
- Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Solec 85, III p., 00-382 Warszawa, forum@isw.org.pl
- Fundacja Rozwoju Lokalnego „Parasol”, ul. Zamkowa 2, 72-100 Bytów, biuro@fundacijaparasol.org.pl
- Małopolskie Towarzystwo Oświatowe, ul. Limanowskiego 7, 33-300 Nowy Sącz, mto_poland@hotmail.com
- Stowarzyszenie EUROpartner Akademycki Klub Integracji Europejskiej, Dojlidy Fabryczne 26 lok.1, 15-555 Białystok, biuro@europartner-akie.pl
- Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa, spczs@szpitalna.ngo.pl
- Stowarzyszenie POLITES, ul. Dworcowa 19, 70-206 Szczecin, biuro@polites.org.pl

Study Tours to Poland – wizyty dla profesjonalistów

W wizytach wzięło udział **441** osób:

Ukraina 316

Białoruś 30

Mołdowa 26,

Federacja Rosyjska 23

Azerbejdżan 19

Gruzja 17

Kirgistan 7

Armenia 3

Wizyty realizowane w ramach umów grantowych

- Fundacja Aktywności Obywatelskiej, ul. Chopina 18/13, 20-023 Lublin, fundacja-fao@o2.pl Wizyta 10 liderów organizacji pozarządowych w Warszawie oraz w Lublinie. **Ukraina, Mołdowa**
- Fundacja Rozwoju Świętochłowic, ul. Harcerska 1, 41-600 Świętochłowice, frs@swietochlowice.org.pl Wizyta 11 specjalistów Ministerstwa Przemysłu Węglowego Ukrainy oraz dyrektorów kopalń w Katowicach i Gliwicach, w celu zapoznania się ze standardami BHP i nowymi technologiami w kopalniach węgla kamiennego. **Ukraina**
- Fundacja „Rozwiń Skrzydła”, ul. Rybna 7, 20-114 Lublin, biuro@rozwinskrzydla.org Wizyta 10 metodyków, nauczycieli i dyrektorów białoruskich szkół w celu zapoznania z systemem oświaty powszechnej w Polsce. **Białoruś**
- Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, ul. Solec 85, III p., 00-382 Warszawa, forum@isw.org.pl Wizyta studyjna 15 młodych liderów z 4 regionów Rosji, poświęcona sytuacji w Polsce 20 lat po transformacji. **Federacja Rosyjska**

Wizyty organizowane lub współorganizowane przez Program RITA/STP

- Najwyższa Rada Sprawiedliwości (Justycji) Ukrainy. Wizyta 11 przedstawicieli w Warszawie. **Ukraina**
- Uniwersytet III Wieku. Wizyta 23 osób w Olsztynie w ramach projektu realizowanego przez Olsztyński Oddział Wspólnoty Polskiej **Białoruś, Ukraina, Mołdowa**
- Udział 17 ekspertów z krajów partnerskich w XIX Forum Ekonomicznym w Krynicy, zrealizowano we współpracy z Instytutem Studiów Wschodnich. **Armenia, Azerbejdżan, Gruzja**
- Letnie warsztaty kulturoznawcze dla studentów z Ukrainy i Mołdowy. Wizyta 25 osób w Przemyślu i województwie podkarpackim, w ramach projektu realizowanego przez Instytut Południowo-Wschodni w Przemyślu. **Ukraina, Mołdowa**
- Zagraniczni stypendyści Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Współpraca polskich samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi – indywidualny staż w województwie dolnośląskim Viasheslava Zaichikova z Riazania. **Federacja Rosyjska**
- Obszary wiejskie – zachodni Azerbejdżan – aktywizacja kobiet. Wizyta 5 uczestników w Warszawie i Olsztynie; realizowana we współpracy z Fundacją Edukacja dla Demokracji w ramach Programu MSZ „Polska Pomoc”. **Azerbejdżan**
- Administracja samorządowa i liderzy NGO’s. Wizyta 9 uczestników w Warszawie, Leżajsku i Lublinie realizowana we współpracy z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich w ramach grantu „RITA Specjalna”. **Gruzja**
- Dziennikarze, prawnicy, liderzy NGO’s. Wizyta 8 uczestników w Warszawie, Tarnowskich Górach i Lublinie realizowana we współpracy z Fundacją Edukacja dla Demokracji w ramach grantu [National Endowment for Democracy](#). **Azerbejdżan**
- Szkoła antykorupcyjna: administracja samorządowa, NGO’s. Wizyta 15 uczestników we Wrocławiu realizowana przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w ramach grantu Departamentu Stanu USA - Konsulat Generalny USA

w Krakowie. **Ukraina**

„Profesjonalna kadra, przyjazna granica, wzmocnienie ukraińskich służb celnych i granicznych”

Projekt realizowany we współpracy z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich z Lublina w ramach Programu MSZ „Polska Pomoc”.

- Wizyta 12 pracowników Służby Celnej w Białej Podlaskiej i Lublinie.
- Spotkanie Służb Granicznych z Polski, Słowacji, Ukrainy i Węgier w Przemyślu.
- Warsztaty dla 35 funkcjonariuszy ukraińskich służb celnych w Kijowie.
- Szkolenia kynologiczne dla ukraińskich służb granicznych - 25 osób w miejscowości Wielkie Mosty na Ukrainie.
- Ochrona granicy morskiej. Wizyta 5 ekspertów Służb Granicznych Ukrainy w Gdańsku.
- Operacje wysokiego ryzyka. Wizyta 4 ekspertów Służb Granicznych Ukrainy w Warszawie oraz Gdańsku.
- Szkolenia kynologiczne dla ukraińskich Służb Granicznych. Wizyta 4 ekspertów w Lubaniu.
- Technologie informacyjne w UE. Wizyta 12 specjalistów ukraińskich Służb Celnych w Łodzi.
- Szkolenia ukraińskich Służb Granicznych w Polsko-Niemieckim Centrum Konsultacyjnym. Wizyta 4 osób w Świecku i Frankfurtzie.
- Kynologia służbowa. Wizyta 10 specjalistów Państwowej Straży Granicznej Ukrainy w Lubaniu.
- Wizyta 5 oficerów Państwowej Straży Granicznej Ukrainy w Polsko-Niemieckim Centrum Konsultacyjnym w Świecku i Frankfurtzie.
- Technologie termowizyjne w ochronie granic. Wizyta 10 specjalistów Państwowej Straży Granicznej Ukrainy.
- Staż 7 oficerów Państwowej Straży Granicznej Ukrainy w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej.
- Staż 6 oficerów Państwowej Straży Granicznej Ukrainy w Nadbużańskim Oddziale Straży Granicznej. **Ukraina**

„Study Tours to Poland, ukraińska administracja samorządowa bliżej obywatela”

Projekt realizowany przez KEW w ramach Programu MSZ „Polska Pomoc” oraz we współpracy z Fundacją im. St. Batorego.

- Dialog władza-społeczeństwo.
Wizyta 24 liderów NGO's i władz lokalnych z obwodu ługańskiego we Wrocławiu.
- Szkolnictwo powszechne w Polsce. Wizyta 12
specjalistów z obwodu ługańskiego ds. edukacji samorządów lokalnych we Wrocławiu.

- Finanse administracji samorządowej. Wizyta 11 samorządowców z obwodu ługańskiego w Warszawie, Łodzi, Skierniewicach.
- Mienie komunalne i usługi komunalne samorządów. Wizyta 12 samorządowców z obwodu ługańskiego w Warszawie i Płońsku. **Ukraina**

2. POMNIK PROFESORÓW LWOWSKICH

idea budowy Pomnika Pomordowanych Profesorów Lwowskich została sformułowana w deklaracji podpisanej przez Prezydenta Wrocławia Rafała Dutkiewicza i Mera Lwowa Andrija Sadowego. Kolegium w roku 2009 otrzymało od władz Wrocławia (w wyniku konkursu) zadanie organizacji i budowy Pomnika Pomordowanych Profesorów Lwowskich.

Pomnik zostanie zbudowany na Wzgórzach Wuleckich we Lwowie. Jego odsłonięcie planowane jest w roku 2011, w 70. rocznicę mordu.

Najważniejsze działania zrealizowane w roku 2009:

- Ogłoszono i przeprowadzono konkurs na wyłonienie wykonawcy Pomnika.
- Wyłoniono laureatów konkursu.
- Przygotowano działania mające na celu budowę Pomnika we Lwowie.
- Przygotowano zbiórkę publiczną wraz z uzyskaniem zgody na jej przeprowadzenie – zgoda Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- Zorganizowano wystawę pokonkursową w Ossolineum.
- Przygotowano stronę internetową poświęconą projektowi budowy Pomnika.

Jury konkursu obradowało pod przewodnictwem prof. Jarosława Hrycaka ze Lwowa. Wiceprzewodniczącym Sądu Konkursowego był prof. Tadeusz Luty, zaś jego członkami prof. Zoryan Pikh, prorektor Politechniki Lwowskiej oraz dr Adolf Juzwenko, dyrektor Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu.

Laureaci konkursu:

- I Nagroda – prof. Aleksander Śliwa (Kraków)
- II Nagroda - Zespół Autorski: Jarosław Smolak i Mariusz Kosiba (Wrocław)
- III Nagroda - Marek Moderau (Warszawa)

Wyróżnienia otrzymali:

- Michał Wysocki (Wrocław)
- Robert Pigoń (Kraków)
- Alojzy Gryt (Wrocław)
- Wyróżnienie specjalne otrzymał Zespół autorski: Oleh Trofymenko i Dmytro Sorokevych (Lwów, Ukraina).

W listopadzie w Auli Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu odbyła się wystawa pokonkursowa. Kuratorem wystawy była Małgorzata Orzeł z Ossolineum. Z okazji wystawy ukazał się okolicznościowy katalog.

3. WSCHODNIA SZKOŁA ZIMOWA

Wschodnia Szkoła Zimowa organizowana jest wspólnie przez Kolegium Europy Wschodniej I Studium Europy Wschodniej UW . Szkoła odbyła się w dniach od 5 do 16 marca 2009 roku.

Tegoroczna Szkoła zgromadziła 41 studentów (+ 2 wolnych słuchaczy), 26 wykładowców. Odbyło się 13 wykładów, 4 seminaria tematyczne (każdego dnia Szkoły) oraz cały szereg wizyt w instytucjach naukowych i kulturalnych Wrocławia.

4. KONFERENCJA POLSKA POLITYKA WSCHODNIA

Konferencja odbyła się w dniach 6-7 listopada 2009 roku w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich.

Program:

INAUGURACJA KONFERENCJI

Jarosław Obremski, wiceprezydent Wrocławia

Andrzej Kremer, wiceminister spraw zagranicznych RP

prof. Leon Kieres, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Senatu RP

Adolf Juzwenko, dyrektor Zakładu Narodowego im. Ossolińskich i przewodniczący Rady Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego

Andrzej Brzeziecki, redaktor naczelny Nowej Europy Wschodniej

Jan Andrzej Dąbrowski, prezes Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego

Panel dyskusyjny I Jaka polityka wschodnia ?

Prowadzenie: **Sławomir Popowski**, Nowa Europa Wschodnia

Bartłomiej Sienkiewicz, niezależny ekspert

Paweł Kowal, poseł do Parlamentu Europejskiego

Bogumiła Berdychowska

prof. Zdzisław Najder

Panel dyskusyjny II Partnerstwo Wschodnie: szanse i zagrożenia?

Prowadzenie: **Marcin Wojciechowski**, Gazeta wyborcza

Andrzej Cieszkowski, Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych ds. Partnerstwa Wschodniego

Konrad Szymański, deputowany do Parlamentu Europejskiego

Jerzy Marek Nowakowski, prezes Fundacji Pomocy Polakom na Wschodzie

Panel dyskusyjny III Bezpieczeństwo energetyczne

Prowadzenie: **Maria Przełomieć**

Andrzej Szcześniak, niezależny ekspert

Zbigniew Siemiątkowski, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego

Janusz Kowalski, członek Zespołu ds. Bezpieczeństwa Energetycznego, Kancelaria Prezydenta RP

Grzegorz Kaliszuk, Szkoła Główna Handlowa

7 listopada 2009 roku, sobota

Komunikat I

Ppłk Mariusz Zarecki, Zastępca Naczelnika Wydziału Współpracy Krajowej i Międzynarodowej Zarządu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej RP *Problemy ruchu granicznego wschodnich granic UE*

Panel dyskusyjny IV Ukraina przed wyborami prezydenckimi

Prowadzenie: **Bogumiła Berdychowska**, przewodnicząca Rady Redakcyjnej Nowej Europy Wschodniej

Marek Figura, Instytut Wschodni UAM

Andrzej Szeptycki, Instytut Spraw Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego

Anna Górska, Ośrodek Studiów Wschodnich

Panel dyskusyjny V Białoruś: Nowe otwarcie czy gra pozorów?

prowadzenie: **Andrzej Brzeziecki**

Bartosz Cichocki, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego RP

Paweł Zalewski, deputowany do Parlamentu Europejskiego

Paweł Kazanecki, prezes Stowarzyszenia Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne

Jacek Protasiewicz, deputowany do Parlamentu Europejskiego, przewodniczący delegacji Parlamentu Europejskiego ds. Białorusi

Komunikat II

Sławomir Popowski Rosja. Drugiej Pierestrojki nie będzie?

Komunikat III

Grzegorz Gromadzki, Monitoring polityki wizowej po wejściu Polski do Schengen

Panel dyskusyjny VI Dyplomacja publiczna i społeczna w krajach Europy Wschodniej

Prowadzenie: **Jan Andrzej Dąbrowski**, prezes Kolegium Europy Wschodniej

Jan Malicki, dyrektor Studium Europy Wschodniej UW

Krzysztof Łątka, dyrektor Departamentu Rozwoju Urzędu Miasta Lublina

Piotr Kosiewski, Fundacja im. Stefana Batorego

Zakończenie konferencji

Andrzej Brzeziecki, redaktor naczelny Nowej Europy Wschodniej

5. KONFERENCJA METROPOLITA ANDRZEJ SZEPTYCKI – CZŁOWIEK KOŚCIOŁA, DZIAŁACZ SPOŁECZNY, MAŻ STANU

Fundacja Rodu Szeptyckich przy współudziale Polskiej Akademii Umiejętności, Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Fundacji im. Świętego Włodzimierza, Chrzcziciela Rusi Kijowskiej oraz Katedry Ukrainoznawstwa UJ zorganizowała w dniach **25-26 listopada** 2009 roku konferencję METROPOLITA ANDRZEJ SZEPTYCKI - CZŁOWIEK KOŚCIOŁA, DZIAŁACZ SPOŁECZNY, MAŻ STANU.

Konferencja odbyła się w Auli Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, ul. Sławkowska 17.

Pewnym problemem w organizacji konferencji było zakłócenie jej przebiegu przez grupę krzykliwych przeciwników pojednania polsko-ukraińskiego z ks. Isakowiczem – Zaleskim na czele.

Program konferencji:

Otwarcie

prof. Andrzej Białas, prezes Polskiej Akademii Umiejętności

o. Igor Harasym, OSBM, prowincjał polskiej prowincji Zakonu Świętego Bazylego

Maciej Szeptycki, prezes Fundacji Rodu Szeptyckich

Panel 1

prof. Włodzimierz Mokry, Katedra Ukrainoznawstwa UJ, „«Mądrość Boża» i «Prawość chrześcijańska» w myśli filozoficzno-teologicznej Metropolity Andrzeja Szeptyckiego (analiza traktatów Metropolity)»

ks. dr Piotr Siwicki, Katolicki Uniwersytet Lubelski, „Andrzej Szeptycki – «Patriarcha galicyjski» czy *Metropolita całej Rusi*»

Moderator:

prof. Maria H. Szeptycka, Fundacja Rodu Szeptyckich

Panel 2

Referent:

dr Andrzej A. Zięba, Uniwersytet Jagielloński, Komisja Wschodnioeuropejska Polskiej Akademii Umiejętności „Metropolita Andrzej Szeptycki wobec innych wspólnot kościelnych i religijnych”

Dyskutant:

prof. Shimon Redlich, Uniwersytet Ben Guriona, Negew, Izrael (połączenie na żywo)

Moderator:

dr Andrzej Szeptycki, Fundacja Rodu Szeptyckich, Uniwersytet Warszawski

Panel 3

ks. dr Sebastian Dmytruch, Uniowska Ławra pod wezwaniem Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny, Ukraina „Metropolita Andrzej Szeptycki i sztuka”

dr Liliana Hentosz, Lwowski Państwowy Uniwersytet im. Iwana Franki, „Działalność charytatywna i finansowo-ekonomiczna Metropolity Andrzeja Szeptyckiego jako instrument modernizacji ukraińskiego społeczeństwa Galicji”

Moderator:

dr Rostysław Kramar, Uniwersytet Warszawski

Panel 4

dr Inna Pojizdnyk, Państwowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów „Metropolita Andrzej Szeptycki i ukraiński ruch narodowy (1941 – 1944)”

Dyskutant:

Switłana Hurkina, Ukraiński Katolicki Uniwersytet, Lwów

Moderator:

Piotr Tyma, przewodniczący Związku Ukraińców w Polsce

Panel 5

dr hab. Grzegorz Motyka, Instytut Studiów Politycznych PAN „Metropolita Andrzej Szeptycki a konflikt polsko-ukraiński w czasie II wojny światowej”

Dyskutant:

prof. Timothy Snyder, Uniwersytet Yale, Stany Zjednoczone

Moderator:

dr Liliana Hentosz, Lwowski Państwowy Uniwersytet im. Iwana Franki

Panel 6

dr Igor Hałagida, Uniwersytet Gdański, „Polityka władz komunistycznych wobec Kościoła greckokatolickiego w Europie Środkowo-Wschodniej”

dr Rostysław Kramar, Uniwersytet Warszawski, „Pamięć o Metropolicie A. Szeptyckim jako czynnik budujący tożsamość Ukraińców grekokatolików (druga połowa wieku XX)”

Moderator:

Myrośław Marynowycz, prorektor Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego, Lwów

Zakończenie

ks. dr Stefan Batruch, proboszcz parafii greckokatolickiej w Lublinie, prezes Fundacji Kultury Duchowej Pogranicza

bp Mychajło Hrynczyszyn, egzarcha apostolski dla Ukraińców we Francji, w krajach Beneluxu i Szwajcarii, postulator w procesie beatyfikacyjnym Metropolity Andrzeja (do potwierdzenia)

Myrośław Marynowycz, prorektor Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego, Lwów

Prof. Maria H. Szeptycka, członek rady Fundacji Rodu Szeptyckich, współredaktor „Pism wybranych” Metropolity Andrzeja Szeptyckiego (Kraków 2000)

Piotr Tyma, prezes Związku Ukraińców w Polsce

Moderator:

Marcin Wojciechowski, „Gazeta Wyborcza”

16.15 – 16.30 Podsumowanie konferencji

prof. Włodzimierz Mokry, Katedra Ukrainoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego

Andrzej Brzeziecki, redaktor naczelny dwumiesięcznika „Nowa Europa Wschodnia” (do potwierdzenia)

Materiały pokonferencyjne zostaną wydane przez Kolegium Europy Wschodniej pod koniec 2010 roku.

6. NAGRODA JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO

Uroczystość wręczenia Nagrody odbyła się w dniu 4 czerwca 2009 roku w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu. Laureatem za rok 2009 został Vaclav Havel. Laureat osobiście odebrał Nagrodę. Uroczystość była retransmitowana przez TVP2. Nagrodę stanowi czek w wysokości 10 tys. USD, statuetka autorstwa prof. Jacka Dworskiego oraz honorowy dyplom.

Nagroda została ustanowiona w 2004 roku przez Jana Nowaka – Jeziorańskiego oraz miasto Wrocław, Uniwersytet Wrocławski, Zakład Narodowy im. Ossolińskich i Kolegium Europy Wschodniej.

Posiedzenie Kapituły Nagrody odbyło się 6 marca 2009 roku w Siedzibie Prezydenta Wrocławia.

7. NAGRODA IMIENIA LWA SAPIEHY

Nagroda ustanowiona została przez 5 polskich uniwersytetów: Jagielloński, Warszawski, im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wrocławski, Uniwersytet w Białymstoku oraz Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

Wręczana jest corocznie obywatelowi Białorusi. Nagroda przewiduje 2 miesięczny pobyt na każdym z uniwersytetów.

Laureatem pierwszej Nagrody został w roku 2006 dr Walancin Hołubieu – historyk z Mińska, Laureatem drugiej Nagrody w roku 2007 został dr Jazep Januskiewicz, literaturoznawca z Mińska. Laureatem Nagrody z roku 2008 jest dr Siarhei Tokć – historyk z Grodna. W roku 2009 Nagrodę przyznano dr. Aliksandrowi Żłutce z Mińska.

8. NOWA EUROPA WSCHODNIA

„**Nowa Europa Wschodnia**” („NEW”) jest dwumiesięcznikiem opisującym kraje poradzieckie, porusza problematykę polityczną, gospodarczą, społeczną i kulturalną. Istnieje na polskim rynku wydawniczym od 2008 roku. Redaktorami pisma są: Małgorzata Nocuń i Andrzej Brzeziecki, zajmują się planowaniem kolejnych numerów, kontaktami z autorami (zamawianiem tekstów), tłumaczeniem i redagowaniem tekstów. Wspierają ich Wiesława

Nowosad, Paweł Mażejka oraz Sławomir Popowski. Korektę pisma robi pani Magdalena Jankowska. Skład i łamanie pisma podlega pani Agnieszce Szatkowskiej-Malak.

Rok 2009 był pierwszym pełnym rokiem wydawniczym dla „NEW”, w którym wydano sześć numerów w pięciu zeszytach. Tematyka podejmowana na łamach pisma w 2009 r. dotyczyła zarówno bieżących wydarzeń politycznych (szczególnie w rubrykach Kronika i Komentarze oraz Publicystyka i Analizy), historycznych, gospodarczych i kulturalnych, także w recenzjach książkowych, czy recenzjach filmowych lub innych wydarzeń kulturalnych jak wystawy artystyczne. W każdym numerze pisma publikowane były reportaże oraz fotoreportaże.

W 2009 roku pismo opisywało zagadnienia polskiej polityki wschodniej, Partnerstwa Wschodniego, sytuacji wewnętrznej w Rosji, na Ukrainie, na Białorusi, w Mołdawii i na Kuakacie (ze szczególnym uwzględnieniem Gruzji), relacji NATO-Rosja, stosunku takich krajów jak Francja, Niemcy, Czechy, Słowacja, Turcji wobec Europy Wschodniej. Wśród zagadnień historycznych opisywano tradycję polskiej polityki wschodniej z czasów II RP, kwestię zbrodni komunizmu, przypominano sylwetki historycznych postaci i antykomunistycznych dysydentów.

Z „Nową Europą Wschodnią” w 2009 roku współpracowało blisko stu autorów polskich i zagranicznych. Między innymi: Dmitrij Babicz, Marek A. Cichocki, Irina Kobryńska, Paweł Kowal, Andrzej de Lazari, Grzegorz Motyka, Zdzisław Najder, Witalij Portnikow, Andrij Portnow, Mykoła Riabczuk, Andriej Riabow, Adam Daniel Rotfeld, Aleksander Smolar, Marcin Wojciechowski.

Pismo też opublikowało ekskluzywne rozmowy między innymi z takim postaciami jak: Oleg Ałkajew, Tadeusz Mazowiecki, Nikita Pietrow (Memoriał), Aleksander Prochanow, Andrzej Stasiuk.

W omawianym okresie pismo ugruntowało swoją pozycję jako jednego z ważniejszych periodyków zajmujących się sprawami międzynarodowymi. Ustabilizowany poziom sprzedaży a także gotowość autorów i różnych instytucji do współpracy z „NEW” pokazują, że pismo stało się ważnym punktem odniesienia – zarówno w Polsce jak i za granicą.

Obok wydawania pisma redakcja poczyniła w 2009 r. szereg działań mających na celu promocję tytułu. Poniżej wymienione są najważniejsze z nich.

Konferencje i dyskusje:

- wspólne seminaria eksperckie przeprowadzane przy współpracy z Ośrodkiem Studiów Wschodnich i inspirowane numerami „NEW”. W roku 2009 odbyły się dwa takie seminaria: 31 marca pt: „Od Giedroycia do Partnerstwa Wschodniego – 20 lat polskiej polityki wschodniej”.

2 października pt: „Coraz dalej od ideału? – relacje polsko-ukraińskie”.

Seminaria te za każdym razem gromadziły kilkudziesięciu ekspertów, polityków i publicystów zajmujących się Wschodem.

- Promocja książki „Nowa Ukraina. Nowe interpretacje” Jarosława Hrycaka wydanej przez KEW w ramach biblioteki „Nowej Europy Wschodniej”. W ramach tej promocji odbyły się dwa spotkania w Warszawie (Biblioteka UW) oraz w Krakowie (Galeria Camelot).

- 6-7 listopada: Współorganizowanie konferencji Polska Polityka Wschodnia.

- 17-18 grudnia - spotkanie w Moskwie nieformalnego klubu 7/7 zrzeszającego ekspertów z Polski i Rosji. Organizatorami spotkania była Ambasada RP w Moskwie oraz redakcja „NEW”. Z Polski uczestnikami byli: Andrzej Brzeziecki („NEW”), Bartosz Cichocki (Biuro Bezpieczeństwa Narodowego), Adam Eberhardt (Ośrodek Studiów Wschodnich), Małgorzata Nocuń („NEW”), Andrzej Szeptycki (Uniwersytet Warszawski) Robert Śmigielski (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych).

- promocja pisma na Akademii Kijowsko-Mohylańskiej w Kijowie oraz Targach Książki we Lwowie 5-12 września.

Patronaty nad książkami i inne konferencje pod patronatem „NEW” i/lub z udziałem redaktorów pisma:

- Konferencja naukowa *Polityka Wschodnia Unii Europejskiej*, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, 14 grudnia 2009;
- Międzynarodowa konferencja *Metropolita Andrzej Szeptycki – człowiek kościoła, działacz społeczny, mąż stanu*, Kraków 25-26 listopada 2009 r.;

- Międzynarodowa Konferencja „Мир 2020: российская и центрально-восточноевропейская перспективы”, organizowana przez Instytut Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Rosyjskiej Akademii Nauk, 14-15 listopada;
- *Odessa transfer. Reportaże z nad Morza Czarnego*, Wydawnictwo CZARNE, 2009;
- Jarosław Hrycak, *Nowa Ukraina. Nowe interpretacje*, seria "Biblioteka Nowej Europy Wschodniej", wydawca: Kolegium Europy Wschodniej, Wrocław 2009;
- Konferencja naukowa *Federacja Rosyjska między imperium a mocarstwem nowoczesnym*, Duszniki Zdrój, 13-15 października 2009 r.;
- Konferencja w Wyższej Szkole Społecznej im. J. Tischnera, *Ukraina: na drogach i bezdrożach wolności*, Kraków, październik 2009 r.
- Wiktor Krawczenko, *Wybrałem wolność, Życie prywatne i polityczne radzieckiego funkcjonariusza*, Wydawnictwo MAGNUM, Warszawa 2009;
- Wasilij Grossman, *Życie i los*, Wydawnictwo WAB, Warszawa 2009;
- Arkadij Babczenko, *Dziesięć kawałków o wojnie, Rosjanin w Czeczenii*, Wydawnictwo WAB, Warszawa 2009;
- Spotkanie "Partnerstwo Wschodnie - perspektywy współpracy we wschodnim wymiarze Europejskiej Polityki Sąsiedztwa", zorganizowane przez Stowarzyszenie Babel Polska oraz warszawski zespół magazynu europejskiego cafebabel.com. 8 maja 2009 r.;
- Spotkanie z doc. Ihorem Iliuszynem z Kijowa, autorem książki *UPA i AK. Konflikt w Zachodniej Ukrainie (1939-1945)*. Spotkanie odbyło się w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu, pl. Biskupa Nankiera 17. 6 maja 2009 r.;
- Rasma Karklinks, *Wszystkiemu winien system*, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2009;
- Aleskandra Marinina *Płotki giną pierwsze*, WAB, Warszawa 2009;
- Marek Ziółkowski *Projekt: Ukraina*, Kolegium Europy Wschodniej, Wrocław 2009;
- Zdzisław Najder *Patrząc na Wschód*, Kolegium Europy Wschodniej, Wrocław 2009;
- Piotr Rudkouski *Powstawanie Białorusi*, Kolegium Europy Wschodniej, Wrocław 2009.

Bartery reklamowe:

W roku 2009 redakcja „NEW” współpracowała na zasadach barterów z następującymi instytucjami: czeskie pismo „Listy” (dodatkowo „Listy” przedrukowały po artykuły z „NEW”), miesięcznik „Odra”, miesięcznik „Znak”, miesięcznik „Więź”, miesięcznik „Dialoga”, radio RM Classic, radio TOK FM, Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego, Studium Europy Wschodniej, Miasto Lwów, restauracja La Scala.

Współpraca z redakcjami innych mediów:

Od marca 2009 roku „Gazeta Wyborcza” publikuje zapowiedzi kolejnych numerów „NEW” w weekendowym wydaniu, w „Gazecie Świątecznej”. Ponadto redaktorzy pisma występując w innych mediach (jak TVN, TOK FM, RADIO SWOBODA, „GAZETA WYBORCZA”, „TYGODNIK POWSZECHNY” itp.) reprezentują pismo, co sprzyja popularyzacji tytułu. Pismo jest też zapowiadane na blogu www.trzyżółwie.blog.onet.pl

Na ukraińskich i rosyjskich stronach internetowych (strony mediów, blogów prowadzonych przez publicystów) często zamieszczane są odwołania do „NEW”.

Strona internetowa:

Równolegle do papierowej wersji „NEW” prowadzona była strona w sieci: www.new.org.pl. Na niej zapowiadane są kolejne numery pisma, zaś w archiwum umieszczane są stare numery. Publikowane są też teksty, które nie wchodzą w skład wydań papierowych „NEW”. Ponadto zapowiadane są imprezy organizowane przez Kolegium Europy Wschodniej, wymienione patronaty „NEW”.

9. WYDAWNICTWO KOLEGIUM

W roku 2009 zostało wydanych 8 pozycji książkowych:

- Jarosław Hrycak, *Nowa Ukraina. Nowe interpretacje*
- Norman Davies, *Serce Europy. Historia Polski* (w języku rosyjskim)
- Włodzimierz Suleja, *Józef Piłsudski* (w języku rosyjskim)

- *Białoruś – w stronę zjednoczonej Europy*
- *Belarus – towards a United Europe* (w języku angielskim)
- Witalij Portnikow, *Dmitrij Miedwiediew. Władca z przypadku?*
- Ryszard Kapuściński, *Podróże z Herodotem* (w języku białoruskim)
- Sławomir Mrożek, *Dom na granicy. Utwory wybrane* (w języku białoruskim)

Wydanie tych pozycji zostało sfinansowane ze środków miasta Wrocławia oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Książki w języku rosyjskim zostały wydane we współpracy z wydawnictwem Letnyj Sad w Moskwie.

Po raz pierwszy także zostały wydane za granicą książki, których właścicielem praw wydawniczych jest Kolegium Europy Wschodniej:

- *Rozmowy z Bohdanem Osadcukiem* – wydawnictwo Duch i Litera w Kijowie
- Bogumiła Berdychowska, *Ludzie i książki* – wydawnictwo K.I.C. w Kijowie

10. SZKOŁA ANTYKORUPCYJNA

W dniach 14- 21 listopada 2009 roku Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w partnerstwie z Konsulatem Generalnym USA w Krakowie oraz Stowarzyszeniem Lokalnych Liderów Grup Obywatelskich z Warszawy realizowało program „Szkoły Antykorupcyjnej” dla ukraińskich liderów lokalnych ze środowisk akademickich i edukacyjnych, administracji samorządowej organizacji pozarządowych oraz mediów.

Celem Szkoły była dyskusja na temat korupcji w regionie Europy Środkowo-Wschodniej oraz wymiana doświadczeń związanych z etyką w życiu publicznym, przejrzystością i działaniami antykorupcyjnymi.

Uczestnicy Szkoły pochodzili z: Aleksandrii (obwód kirowogradzki), Berdiańska, Czarnobaja (obwód czerkaski), Czerkasów, Kijowa, Korola (obwód czernihowski), Lwowa, Mikołajowa, Odessy, Połtawy, Symferopola, Tokmaku (obwód zaporoski) i Winnicy.

Zajęcia Szkoły odbywały się przez sześć dni. Składały się z części warsztatowej, wykładów, prezentacji oraz wizyt studyjnych.

W części wykładowo-warsztatowej prace w ramach Szkoły zaczęły się od wprowadzenia w tematykę korupcji i działań antykorupcyjnych (jakie mamy wyobrażenia i jak rozumiemy korupcję?, jak można ją definiować? na jakich poziomach naszego życia ona się przejawia i w jaki sposób?). Stopniowo uczestnicy Szkoły przechodzili do tematyki bardziej specjalistycznej: o strukturze i formach korupcji oraz o oddzielaniu sfery prywatnej od publicznej, konflikcie interesów, standardach i etyce w życiu publicznym. W ostatniej części uczestnicy skupili się na sposobach i strategiach walki z korupcją, w tym szczególnie na kontroli społecznej.

Słuchacze mieli też możliwość zapoznać się z wynikami badań na temat korupcji, przykładami skutecznej walki z korupcją w różnych krajach oraz podyskutować o sytuacji społeczno-politycznej na Ukrainie w kontekście możliwości prowadzenia działań antykorupcyjnych.

W ramach prezentacji uczestnicy Szkoły zapoznali się z funkcjonowaniem Centralnego Biura Antykorupcyjnego, kulisami prowadzenia dziennikarstwa śledczego, działalnością lobbingsową w parlamencie i oddziaływaniem na siebie sfery biznesu i polityki oraz z działalnością Fundacji im. Stefana Batorego poświęconą walce z korupcją i partycypacji społecznej.

Słuchacze Szkoły odwiedzili też wrocławskie instytucje. Były to: Urząd Miejski Wrocławia, gdzie w Wydziale Spraw Obywatelskich zapoznali się z profesjonalną obsługą mieszkańca, standardami funkcjonowania urzędu i sposobami ich weryfikacji oraz Komenda Wojewódzka Policji – Wydział do Walki z Korupcją, gdzie przedstawione zostały sposoby walki z korupcją przez służby państwowe, a szczególnie policję.

Na koniec Szkoły, w ramach spotkania ewaluacyjnego, uczestnicy wspólnie dyskutowali i pracowali w grupach nad możliwościami dalszych działań antykorupcyjnych na Ukrainie.

11. SZKOLENIA “KULTURA 2007-2013”

Na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP odbyły się dwa szkolenia dotyczące programu Kultura 2007-2013.

Oba szkolenia prowadzili: Robert Salisz, ekspert Punktu Kontaktowego ds. Kultury oraz Aleksandra Królak – Wąsowicz.

Szkolenia odbyły się w dniach 6 marca i 26 maja 2009 roku. Każdorazowo zgromadziły około 20 osób, przedstawicieli dolnośląskich instytucji kultury i organizacji pozarządowych.

12. STRONY INTERNETOWE

W roku 2009 została uruchomiona nowa wersja strony internetowej Kolegium: www.kew.org.pl oraz została przygotowana do realizacji strona internetowa Pomnika Pomordowanych Profesorów Lwowskich: www.monument.info.pl

Pozostałe strony internetowe:

- www.kolegium.istore.pl (księgarnia internetowa)
- www.nowak-jezioranski.pl
- www.new.org.pl

III. PODSUMOWANIE

Rok 2009 zaliczyć należy do udanych w działalności fundacji. Utrwalona została pozycja dwumiesięcznika *Nowa Europa Wschodnia*, jedynego w Polsce pisma zajmującego się problematyką wschodnioeuropejską, kontynuowano organizację Wschodniej Szkoły Zimowej oraz konferencji Polska Polityka Wschodnia.

Ze względu na mniejsze środki finansowe uległa redukcji działalność wydawnicza Kolegium.

Sytuacja finansowa była stabilna. Niekorzystnie wygląda jedynie stan nieodzyskanych należności od odbiorców (hurtownia książek ESPACE).